

6 Литература и средства обучения

6.1 Основная литература:

1. Дезинфекция. Осипова В.А. Учебное пособие. – М., ГЭОТАР-Медиа, 2009. 168 с.

6.2 Дополнительная литература:

1. Государственный Реестр средств дезинфекции, дезинсекции и дератизации, разрешенных к применению на территории Республики Казахстан на 1 января 2009.
2. Дезинфекция. Дезинсекция Шкарин В.В. Издательство: НГМА. 2006.
3. Дезинфекция и стерилизация в лечебном учреждении. Сборник документов, комментариев, рекомендаций. Серия: Медицина для вас. Евпилов В.И.
4. Инфекционная безопасность в лечебно-профилактических учреждениях: Учебное пособие для среднего профессионального образования. Под ред. Морозовой Р.Ф.
5. Методические указания по применению дезинфицирующих средств, утвержденных Министерством здравоохранения РК.
6. Организация инфекционного контроля в лечебно-профилактическом учреждении. МЗ РК УМЦ Ж.К. Сакенова, Э.С. Утегенова, О.А. Хасанова. 2005.
7. Санитарные правила и нормы, приказы по контролю санитарно-эпидемических, дезинфекционно-степилизационных режимов в медицинских организациях.

6.3 Средства обучения:

- таблицы;
- слайды;
- кинофильмы;
- видеозаписи;
- ситуационные задачи;
- карточки с индивидуальными заданиями;
- тестовые задания по темам (на бумажных и электронных носителях);
- дезинфектанты, аппаратура для дезинфекции.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ МИНИСТРЛІГІ

ТЕХНИКАЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІПТІК БІЛІМ БЕРУ

ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

ДЕЗИНФЕКЦИЯЛЫҚ ІС НЕГІЗДЕРІ

0303000 - «ГИГИЕНА ЖӘНЕ ЭПИДЕМИОЛОГИЯ» мамандығы

0303013 - «Гигиенист-эпидемиолог» біліктілігі

Сағат көлемі -100

Астана 2010

Автор:

М.М. Оразғалиева – «Атырау медицина колледжі» МКҚК бөлім меңгерушісі.

Сарапшылар:

1. Т.С. Мусағалиев – ҚР ДСМ МСЭҚ комитетінің Атырау облысы бойынша Департаменті Атырау қалалық МСЭҚ басқармасының бастығы, м.ғ.к.;

2. А.С. Мұратова – ҚР ДСМ МСЭҚ комитетінің Атырау облысы бойынша Департаменті Атырау қалалық МСЭҚ басқарма бастығының орынбасары.

1 Медицина білімі мен ғылымының инновациялық технологиялар республикалық орталығы мен Атырау қаласы «Атырау медицина колледжі» МКҚК ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ҰСЫНҒАН.

2 Алғаш рет ЕНГІЗІЛГЕН.

3 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ 0303000 - «Гигиена және эпидемиология» мамандығы бойынша 2010 жылғы мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес әзірленген.

4 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау Министрінің 2010 жылғы 5 тамызындағы № 604 бұйрығымен бекітілді.

Раздел 7 Организация дезинфекционного дела в РК.**Тема 7.1 и 7.2 Организация дезинфекционного дела в РК. Основные руководствующие приказы и методические указания**

Специализированные дезинфекционные предприятия. Основные руководствующие приказы и методические указания.

4 Требования к условиям организации и реализации образовательного процесса

Выбор образовательной технологий должен быть обусловлен спецификой содержания предмета, направлен на формирования обучающихся знаний, умений и навыков осуществления дезинфекции, дезинсекции, дератизации и стерилизации, выбор метода и способа проведения дезинфекции в очаге, в ЛПУ и детских учреждениях. Согласно ГОСО, введена структура модульного обучения с уклоном на формирования у обучающихся базовых, профессиональных и специальных компетенций.

Реализация технического и профессионального образования обеспечивается наличием учебной литературы и учебно-методических наглядных пособий, электронных, учебных пособий, аудио- и видеоматериалов, методических наглядных пособий и рекомендаций.

При изложении содержания типовой учебной программы должны быть учтены современные достижения в области техники, технологии, производства по отраслям экономики.

5 Контроль планируемого результата обучения

При составлении рабочих учебных программ учебные заведения разрабатывают практические работы и задания в тестовой форме.

Форма контроля знаний включает исходный, текущий, промежуточный, итоговый контроль.

Раздел 3 Стерилизация

Тема 3.1, 3.2 и 3.3 Понятие о стерилизации. Методы стерилизации. Организация стерилизационных мероприятий в медицинских организациях. Режим стерилизации. Методы контроля эффективности стерилизации

Понятие о стерилизации. Значение стерилизации в профилактике внутрибольничных инфекций. Организация стерилизации в медицинских организациях. Этапы обработки изделий медицинского назначения. Знакомство с работой ЦСО. Методы стерилизации. Режим стерилизации. Понятие о методах контроля эффективности стерилизации.

Раздел 4 Дезинсекция

Тема 4.1 Эпидемиологическое значение членистоногих. Виды дезинсекции. Методы дезинсекции

Значение дезинсекции в системе противоэпидемических мероприятий при различных инфекционных заболеваниях. Виды дезинсекции. Профилактические и истребительные мероприятия. Методы дезинсекции. Характеристика отдельных групп инсектицидов.

Тема 4.2 Методы и средства борьбы со вшами, клещами

Биология и значение вшей. Профилактические мероприятия. Истребительные мероприятия. Биология и экология клещей. Значение санитарно-профилактических мероприятий. Использование акарицидов.

Тема 4.3 Методы и средства борьбы с мухами, тараканами, блохами, муравьями

Биология и экология синантропных членистоногих. Значение санитарно-профилактических мероприятий. Дезинсекционные мероприятия в разных условиях. Формы и способы использования инсектицидов. Методы учета численности, контроль эффективности истребительных мероприятий.

Раздел 5 Дератизация

Тема 5.1 Биология, эпидемиологическое, экономическое значение грызунов. Виды, методы дератизации

Место дератизации в системе противоэпидемических мероприятий в борьбе с зоонозными инфекциями. Профилактические и истребительные мероприятия. Методы истребления грызунов.

Раздел 6 Технические средства дезинфекции, стерилизации, дезинсекции

Тема 6.1 Технические средства дезинфекции, стерилизации, дезинсекции

Дезинфекционная и дезинсекционная аппаратура. Виды аппаратуры. Дезинфекционные камеры. Типы камер для дезинфекции: паровые, паровоздушно-фармолиновые, горяче-воздушные. Принципы устройства дезинфекционной камеры. Методы камерной дезинфекции. Режим работы камер. Санитарный пропускник.

МАЗМҰНЫ

1. Түсіндірме жазба	6
2. Пәнді оқытудың жоспарланған нәтижелері	6
3. Пәннің тақырыптық жоспары және мазмұны	7
4. Білім беру үдерісін ұйымдастыруға және жүзеге асыруға қойылатын талаптар	11
5. Оқытудың жоспарланған нәтижелерін бақылау	11
6. Әдебиеттер және оқу құралдары	12

Бұл үлгілік оқу бағдарламасын Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

1 Түсіндірме жазба

«Дезинфекциялық іс негіздері» пәнін оқыту болашақ маманның кәсіби құзырлығын қалыптастыратын қажетті құрамды бөлігі болып саналады. Пәнді оқытудың негізгі мақсаты дезинфекция негіздері, стерилизация, дезинсекция және дератизация туралы теориялық және әдістемелік негіздерін меңгеру, елімізде пайдалануға рұқсат етілген дезинфекциялық препараттарды қолдану әдістерін, дезинфекциялық, дезинсекциялық және дератизациялық шараларды ұйымдастыруды меңгеру.

Бағдарламада басқа пәндермен интеграциялау қарастырылған: микробиология, эпидемиология, паразитология негіздері, дезинфекция, стерилизация, аурухана ішілік инфекциялардың алдын алу мәселелері бойынша клиникалық пәндер.

Білім алушы пәнді толық оқып меңгергеннен кейін:

- дезинфекцияның мәнін, түрлерін, әдістерін;
- әртүрлі инфекциялар кезінде індетке қарсы шаралар жүйесінде жүргізілетін дезинфекциялық шаралардың маңыздылығын;
- дезинфекцияны қадағалау әдістерін;
- әртүрлі жұқпалы аурулар кезінде ағымды және қорытынды дезинфекция әдістерін ұйымдастыра және жүргізе білуі керек.
- дезинфекция, стерилизация, дезинсекция және дератизация бойынша жүргізілетін шараларды негіздей білуді;
- ағымды және қорытынды дезинфекция шараларын жүргізе білуде;
- медициналық құралдарды стерилизациялау (залалсыздандыру) сапасын тексере білуді;
- ошақта, емдеу және алдын алу мекемелерінде, соның ішінде балалар мекемелерінде дезинфекция сапасына тексеру жүргізуді үйреніп алуы қажет.

2 Пәнді оқытудың жоспарланған нәтижелері

Стандартта және білім беру бағдарламасында жоспарланған оқыту нәтижелері	Үлгілік оқу бағдарламасында жоспарланған нәтижелер
<p>Білім алушылар</p> <p>Кәсіптік:</p> <p>КҚ 4. Қоршаған орта нысандарына қойылатын гигиеналық талаптарды, жұқпалы аурулардың эпидемиологиясын білуде;</p> <p>КҚ 5. Санитариялық-гигиеналық және бактериологиялық зертханаларда жұмыс жүргізе білуде, иондық алмасу теңдігін және тотығу-тотықсыздану реакцияларын құруды, органикалық зат-тардың функционалдық топтары бойынша құрылымдық формаларын, ерітінділердің концентра-</p>	<p>Пәнді оқып білудің нәтижесінде білім алушы:</p> <p>білуі тиіс:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дезинфекциялық шаралардың мәнін, әдістері мен тәсілдерін; - дезинсекциялық шаралардың мәнін, әдістері мен тәсілдерін; - дератизациялық шаралардың мәнін, әдістері мен тәсілдерін; - стерилизациялық шаралардың мәнін, әдістері мен тәсілдерін

24	Тема 7.1 Организация дезинфекционного дела в РК	8	2	6
25	Тема 7.2 Основные руководствующие приказы и методические указания	4	2	2
	Итого:	100	40	60

3.2 Содержание типовой учебной программы дисциплины

Раздел 1 Введение

Тема 1.1 Предмет, цели и задачи дезинфекции

Определение понятия «дезинфекция». Значение дезинфекции в комплексе противоэпидемических и профилактических мероприятий. Понятие «дезинсекция и дератизация». История развития дезинфекции.

Раздел 2. Дезинфекция

Тема 2.1 Сущность, виды и методы дезинфекции

Сущность и виды дезинфекции. Профилактическая и очаговая дезинфекция. Текущая и заключительная очаговая дезинфекция. Характеристика всех видов дезинфекции. Механизм передачи, устойчивость микроорганизмов и свойства обеззараживаемых предметов, определяющих характер и эффективность дезинфекции. Понятие о физическом, химическом, биологическом и о комбинированном методах дезинфекции.

Тема 2.2 и 2.3 Виды и свойства основных дезинфицирующих средств. Обеззараживание отдельных предметов и объектов

Ознакомление с внешним видом, физическими свойствами дезинфицирующих средств. Приготовление рабочих растворов. Правила хранения и фасовки дезинфицирующих средств. Понятие о нормах расхода дезинфицирующих средств.

Современные дезинфицирующие средства. Государственный Реестр средств дезинфекции, разрешенных к применению на территории РК. Методические указания по применению дезинфицирующих средств.

Тема 2.4, 2.5 и 2.6 Профилактическая, текущая, заключительная дезинфекция. Текущая дезинфекция в медицинских организациях. Текущая и заключительная дезинфекция в очагах инфекций

Цель и значение проведения профилактической дезинфекции. Организация и проведение профилактической дезинфекции. Объекты, подлежащие проведению профилактической дезинфекции. Текущая дезинфекция в медицинских организациях. Роль дезинфекционных мероприятий в профилактике внутрибольничных инфекций. Текущая дезинфекция в соматических, хирургических, акушеро-гинекологических стационарах. Текущая дезинфекция в противотуберкулезных диспансерах. Текущая и заключительная дезинфекция в очагах кишечных инфекций и при инфекциях дыхательных путей.

6	Тема 2.2 Виды, свойства основных дезинфицирующих средств	6	2	4
7	Тема 2.3 Обеззараживание отдельных предметов и объектов	4	2	2
8	Тема 2.4 Профилактическая, текущая, заключительная дезинфекция	4	2	2
9	Тема 2.5 Текущая дезинфекция в медицинских организациях	4	2	2
10	Тема 2.6 Текущая и заключительная дезинфекция в очагах инфекций	2	-	2
11	Раздел 3 Стерилизация	12	4	8
12	Тема 3.1 Понятие о стерилизации. Методы стерилизации	6	2	4
13	Тема 3.2 Организация стерилизационных мероприятий в медицинских организациях. Режим стерилизации	4	2	2
14	Тема 3.3 Методы контроля эффективности стерилизации	2	-	2
15	Раздел 4 Дезинсекция	28	12	16
16	Тема 4.1 Эпидемиологическое значение членистоногих. Виды дезинсекции. Методы дезинсекции	8	4	4
17	Тема 4.2 Методы и средства борьбы со вшами, клещами	8	4	4
18	Тема 4.3 Методы и средства борьбы с мухами, тараканами, блохами, муравьями	12	4	8
19	Раздел 5 Дератизация	10	4	6
20	Тема 5.1 Биология, эпидемиологическое, экономическое значение грызунов. Виды, методы дератизации	10	4	6
21	Раздел 6 Технические средства дезинфекции, стерилизации, дезинсекции	14	4	10
22	Тема 6.1 Технические средства дезинфекции, стерилизации, дезинсекции	14	4	10
23	Раздел 7 Организация дезинфекционного дела в РК	12	4	8

<p>циясын қарапайым әдіспен есептеуде және органикалық заттардың сапалық реакциясын білуде; Арнайы: АҚ 1. Зерттеуге материал алуда, оларды қоректік оргаларға егуде, таза өсірінді бөліп алуда; АҚ 3. Жұқпалы аурулар ошағында эпидемиологиялық тексеру, індетке қарсы шаралар жүргізуде; АҚ 4. Құрылымдарына байланысты қарапайымдылар, ішекқұрттар, буынаяқтылар дамуының әртүрлі сатысындағы паразиттік түрлерін анықтай білуде, паразитарлық ошақта індетке қарсы шаралар жүргізуде; АҚ 8. Медициналық білімді насихаттау шарасы кіретін санитариялық-ағарту жұмыстарын жүргізе білуде, халыққа салауатты өмір салтын қалыптастыру, гигиеналық тұрғыдан тәрбие беру жұмыстарын жүргізуде; АҚ 11. Иммунопрофилактиканы ұйымдастыруды, жоспарлауды, жүргізуді бақылауда және медициналық құжаттамаларды ресімдеуді жүзеге асыруда құзырлы болуы қажет.</p>	<p>және оның өткізілу сапасын бақылауды білуі керек. - ағымды және қорытынды дезинфекцияны, дератизацияны, дезинсекцияны ұйымдастыруды; - медициналық құрал-жабдықтарды стерилизациядан өткізуді үйреніп алуы қажет.</p>
---	--

3 Пәннің тақырыптық жоспары және мазмұны

3.1 Пәннің тақырыптық жоспары

№ р/с	Тараулар мен тақырыптардың атауы	Күндізгі оқу нысанындағы оқу уақытының көлемі (сағат)		
		Орта буынды мамандар деңгейі		
		Барлығы	Теория	Практика
1	2	3	4	5
2	1 тарау Кіріспе	2	2	-
3	1.1 тақырып Дезинфекция пәні, мақсаты мен міндеттері	2	2	-
4	2 тарау Дезинфекция	22	10	12
5	2.1 тақырып Дезинфекция мәні, түрлері мен әдістері	2	2	-

6	2.2 тақырып Негізгі дезинфекциялық заттардың түрлері мен қасиеттері	6	2	4
7	2.3 тақырып Жеке заттар мен нысандарды залалсыздандыру	4	2	2
8	2.4 тақырып Профилактикалық, ағымды, қорытынды дезинфекциялау	4	2	2
9	2.5 тақырып Медициналық ұйымдарды ағымды дезинфекциялау	4	2	2
10	2.6 тақырып Инфекциялық ошақты ағымды және қорытынды дезинфекциялау	2	-	2
11	3 тарау Стерилизация	12	4	8
12	3.1 тақырып Стерилизация туралы түсінік. Стерилизация әдістері	6	2	4
13	3.2 тақырып Медициналық ұйымдарда стерилизациялау шараларын ұйымдастыру. Стерилизациялау тәртібі	4	2	2
14	3.3 тақырып Стерилизациялау тиімділігін бақылау әдістері	2	-	2
15	4 тарау Дезинсекция	28	12	16
16	4.1 тақырып Буынаяқтылардың эпидемиологиялық мәні. Дезинсекция түрлері. Дезинсекция әдістері	8	4	4
17	4.2 тақырып Биттермен, кенелермен күрес жүргізу әдістері мен заттары	8	4	4
18	4.3 тақырып Шыбындармен, биттермен, тарақандармен, кенелермен және құмырсқалармен күрес жүргізу әдістері мен заттары	12	4	8
19	5 тарау Дератизация	10	4	6
20	5.1 тақырып Кеміргіштердің биологиялық, эпидемиологиялық, экономикалық маңызы. Дератизация түрлері әдістері	10	4	6
21	6 тарау Дезинфекция, стерилизация және дезинсекция өткізуге арналған техникалық құралдар	14	4	10
22	6.1 тақырып Дезинфекция, стерилизация мен дезинсекция өткізуге арналған техникалық құралдар	14	4	10

<p>расчеты концентрации растворов и качественные реакции органических веществ;</p> <p>Специальными: СК 1. Уметь проводить забор материала, посева на питательные среды, выделения чистой культуры; СК 3. Уметь проводить эпидемиологическое обследование и противоэпидемические мероприятия в очагах инфекционных заболеваний; СК 4. Уметь определять паразитические типы простейших, гельминтов, членистоногих на различных стадиях развития по их строению; проводить противоэпидемические мероприятия в паразитарных очагах; СК 8. Уметь проводить санитарно-просветительную работу, включающую пропаганду медицинских знаний, гигиеническое воспитание и обучение населения здоровому образу жизни; СК 11. Уметь осуществлять контроль за организацией, планированием и проведением иммунопрофилактики и ведением медицинской документации</p>	<p>умеет: - организовать текущую и заключительную дезинфекцию, дератизацию, дезинсекцию; - проводить стерилизацию инструментов медицинского назначения.</p>
---	--

3 Тематический план и содержание дисциплины

3.1 Тематический план дисциплины

№ п/п	Наименование разделов и тем	Количество учебного времени при очной форме обучения (час)		
		Уровень специалиста среднего звена		
		всего	теория	практика
1	2	3	4	5
2	Раздел 1 Введение	2	2	-
3	Тема 1.1 Предмет, цели и задачи дезинфекции	2	2	-
4	Раздел 2 Дезинфекция	22	10	12
5	Тема 2.1 Сущность, виды, методы дезинфекции	2	2	-

1 Пояснительная записка

Изучение дисциплины «Основы дезинфекционного дела» является необходимой составляющей в формировании профессиональной компетентности будущего специалиста. Целью обучения является освоение теоретических и методических основ дезинфекции, стерилизации, дезинсекции и дератизации, методов их применения и использования разрешенных в стране препаратов, организации дезинфекционных, дезинсекционных и дератизационных мероприятий.

Программа предусматривает интеграцию с другими дисциплинами: основами микробиологии, эпидемиологией, паразитологией, клиническими дисциплинами по вопросам дезинфекции, стерилизации, профилактики внутрибольничной инфекции.

После изучения предмета **обучающийся должен знать:**

- сущность, виды и методы дезинфекции;
- значение дезинфекционных мероприятий в системе противоэпидемических мероприятий при различных инфекциях;
- методы контроля дезинфекции;
- организацию и методы проведения текущей и заключительной дезинфекции при различных инфекционных заболеваниях.

Обучающийся должен уметь:

- обосновывать мероприятия по дезинфекции, стерилизации, дезинсекции и дератизации;
- провести текущую и заключительную дезинфекцию;
- проводить контроль качества стерилизации медицинского инструментария;
- произвести контроль дезинфекции в очаге, лечебных и профилактических организациях, в том числе в детских.

2 Планируемые результаты обучения дисциплины

Результаты обучения, запланированные в стандарте и образовательной программе	Результаты запланированные в типовой учебной программе
<p>Обучающийся должен обладать следующими компетенциями</p> <p>Профессиональными:</p> <p>ПК 4. Знать гигиенические требования к объектам окружающей среды, эпидемиологию инфекционных заболеваний;</p> <p>ПК 5. Уметь проводить работу в санитарно-гигиенической и бактериологической лабораторий, составлять уравнения ионного обмена и окислительно-восстановительных реакций, структурные формы органических веществ по функциональным группам, простейшие</p>	<p>В результате изучения дисциплины обучающийся знает:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сущность, методы, способы дезинфекционных мероприятий; - сущность, методы, способы дезинсекционных мероприятий; - сущность, методы, способы дератизационных мероприятий; - сущность, методы, способы стерилизации и контроль качества ее проведения;

23	7 тарау ҚР дезинфекциялық қызметті ұйымдастыру	12	4	8
24	7.1 тақырып ҚР дезинфекциялық қызметті ұйымдастыру	8	2	6
25	7.2 тақырып Негізгі қолданылатын бұйрықтар, әдістемелік нұсқаулар	4	2	2
Жиыны:		100	40	60

3.2 Пәннің үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

1 тарау Кіріспе

1.1 тақырып Дезинфекция пәні, мақсаты мен міндеттері

«Дезинфекция» ұғымының анықтамасы. Индетке қарсы және алдын алу шараларының маңызы. «Дезинсекция және дератизация» туралы ұғым. Дезинфекцияның даму тарихы.

2 тарау Дезинфекция

2.1 тақырып Дезинфекция мәні, түрлері мен әдістері

Дезинфекция мәні, түрлері. Профилактикалық және ошақты дезинфекциялау. Ошақты ағымды және қорытынды дезинфекциялау. Дезинфекция түрлерінің сипаттамасы. Микроорганизмдердің берілу механизмі мен тұрақтылығы және дезинфекцияның сипаты мен тиімділігін анықтайтын зарарсыздандыратын заттардың құрамы. Дезинфекцияның физикалық, химиялық, биологиялық және кешенді әдістері туралы түсінік.

2.2 және 2.3 тақырыптар Негізгі дезинфекциялық заттардың түрлері мен қасиеттері. Жеке заттар мен нысандарды залалсыздандыру

Дезинфекциялаушы заттардың түрлері және физикалық қасиеттері. Жұмысқа қажетті ерітінділерді дайындау. Дезинфекциялаушы заттарды сақтау тәртібі. Дезинфекциялаушы заттарды шығындау нормалары туралы түсінік.

Қазіргі дезинфекциялаушы заттар. ҚР аумағында қолдануға рұқсат етілген дезинфекциялаушы заттардың Мемлекеттік Реестрі. Дезинфекциялаушы заттарды қолдануға арналған әдістемелік нұсқаулар.

2.4, 2.5 және 2.6 тақырыптар Профилактикалық, ағымды, қорытынды дезинфекциялау. Медициналық ұйымдарды ағымды дезинфекциялау. Инфекциялық ошақты ағымды және қорытынды дезинфекциялау

Профилактикалық дезинфекциялауды өткізудің мақсаты мен маңызы. Профилактикалық дезинфекциялауды өткізуді қажет ететін нысандар. Медициналық ұйымдарда жүргізілетін ағымды дезинфекциялау. Дезинфекциялық шаралардың аурухана ішілік инфекцияларды алдын алудағы рөлі. Соматикалық, хирургиялық, акушерия-гинекологиялық стационарларды ағымды дезинфекциялау. Туберкулезге

қарсы күрес диспансерін ағымды дезинфекциялау. Ішек инфекциялары мен тыныс алу жолдары инфекцияларының ошақтарында жүргізілетін ағымды және қорытынды дезинфекциялау.

3 тарау Стерилизация

3.1, 3.2 және 3.3 тақырыптар Стерилизация туралы түсінік. Стерилизация әдістері. Медициналық ұйымдарда стерилизациялау шараларын ұйымдастыру. Стерилизациялау тәртібі. Стерилизациялау тиімділігін бақылау әдістері

Стерилизация туралы түсінік. Аурухана ішілік инфекциялардың алдын алуда жүргізілетін стерилизацияның маңызы. Медициналық мекемелерде стерилизациялауды ұйымдастыру. Медициналық бұйымдарды өңдеу кезеңдері. ОЗБ жұмысымен танысу. Стерилизация әдістері. Стерилизациялау тәртібі. Стерилизациялау тиімділігін бақылау әдістері туралы түсінік.

4 тарау Дезинсекция

4.1 тақырып Буынаяқтылардың эпидемиологиялық мәні. Дезинсекция түрлері. Дезинсекция әдістері

Өртүрлі жұқпалы аурулар кезінде індетке қарсы шаралар жүйесіндегі дезинсекцияның маңызы. Дезинсекцияның түрлері. Профилактикалық және жою шаралары. Дезинсекция әдістері. Инсектицидтер жеке топтарының сипаттамасы.

4.2 тақырып Биттермен, кенелермен күрес жүргізу әдістері мен заттары

Биттер биологиясы және жұқпалы ауруларды тартудағы мәні. Профилактикалық шаралары. Жою шаралары. Кенелер биологиясы мен экологиясы. Санитариялық-профилактикалық шаралардың мәні. Акарицидтерді қолдану.

4.3 тақырып Шыбындармен, биттермен, тарақандармен, кенелермен және құмырсқалармен күрес жүргізу әдістері мен заттары

Буынаяқтылардың биологиясы мен экологиясы. Санитариялық-профилактикалық шараларының мәні. Өртүрлі жағдайларда жасалынатын дезинсекциялық шаралар. Инсектицидтердің түрлері және қолдану тәсілдері. Жәндіктердің санын есепке алу әдістері, жою шараларының тиімділігін бақылау.

5 тарау Дератизация

5.1 тақырып Кеміргіштердің биологиялық, эпидемиологиялық, экономикалық маңызы

Зооноздық инфекциялармен күрес жүргізу кезінде індетке қарсы шаралар жүйесінде дератизацияның алатын орны. Алдын алу, жою шаралары. Кеміргіштерді жою әдістері.

6 тарау Дезинфекция, стерилизация және дезинсекция өткізуге арналған техникалық құралдар

СОДЕРЖАНИЕ

1. Пояснительная записка	16
2. Планируемые результаты обучения дисциплины	16
3. Тематический план и содержание дисциплины	17
4. Требования к условиям организации и реализации образовательного процесса	21
5. Контроль планируемого результата обучения	21
6. Литература и средства обучения	22

Настоящая программа не может быть тиражирована и распространена без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

Автор:

Уразгалиева М.М. – заведующая отделением КГКП «Атырауского медицинского колледжа».

Эксперты:

1. Мусагалиев Т.С. – к.м.н., начальник УГСЭН г. Атырау Департамента комитета ГСЭН МЗ РК по Атырауской области;
2. Муратова А.С. – заместитель начальника УГСЭН г. Атырау Департамента комитета ГСЭН МЗ РК по Атырауской области.

1 РАЗРАБОТАНА и ВНЕСЕНА Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки и КГКП «Атырауский медицинский колледж».

2 ВВЕДЕНА впервые.

3 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА разработана в соответствии с государственным общеобязательным стандартом образования 2010 года по специальности 0303000 - «Гигиена и эпидемиология» квалификации 0303013 - «Гигиенист-эпидемиолог».

4 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА утверждена приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан от 5 августа 2010 года № 604.

6.1 тақырып Дезинфекция, стерилизация және дезинсекция өткізуге арналған техникалық құралдар

Дезинфекциялық және дезинсекциялық аппаратуралар. Аппаратуралардың түрлері. Дезинфекциялық камералар. Дезинфекциялық камералардың түрлері: бу, ауа-бу-формалин, ыстық ауа. Дезинфекциялық камераның құрылысы, онымен жұмыс істеу тәртібі. Камералы дезинфекция әдістері. Камералы дезинфекциямен жұмыс істеу тәртібі. Санитариялық рұқсатнама.

7 тарау ҚР дезинфекциялық қызметті ұйымдастыру**7.1 және 7.2 тақырыптар ҚР дезинфекциялық қызметті ұйымдастыру. Негізгі қолданылатын бұйрықтар, әдістемелік нұсқаулар**

Мамандандырылған дезинфекциялық кәсіпорындар. Негізгі қолданылатын бұйрықтар, әдістемелік нұсқаулар.

4 Білім беру үдерісін ұйымдастыруға және жүзеге асыруға қойылатын талаптар

Білім беру технологиясын таңдау пәннің мазмұндық ерекшеліктеріне байланысты, білім алушылар дезинфекцияны, дезинсекцияны, дератизация мен стерилизацияны жүзеге асыруда, ошақта, ЕПҰ, балалар мекемелерінде дезинфекциялық шараларды өткізу әдістері мен тәсілдерін таңдауда білімін, іскерлігін және дағдысын қалыптастыруға бағытталуы керек. МЖМБС бойынша базалық, кәсіптік және арнайы құзырлықты қалыптастыруға арналған модульдік оқытудың құрылымы енгізілген.

Техникалық және кәсіптік білім беруді жүзеге асыруда қазіргі заманға сай оқулықтармен, оқу-әдістемелік көрнекті құралдармен, электронды оқулықтармен, оқу құралдарымен, аудио-, видеоматериалдармен, әдістемелік көрнекті құралдармен және нұсқаулармен қамтамасыз етуді ұсынады.

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұнын баяндау кезінде экономика саласы бойынша техника, технологиялар, өндірістер аясындағы жетістіктерді ескеріп отыру керек.

5 Оқытудың жоспарланған нәтижесін бақылау

Білім беру мекемелері оқу жұмыс бағдарламасын құрастыру кезінде практикалық жұмыстар мен тестік тапсырмалар әзірленеді.

Білімді бақылау түрлеріне бастапқы, ағымды, аралық және қорытынды бақылау енеді.

6 Әдебиеттер және оқу құралдары

6.1 Негізгі әдебиеттер:

1. Дезинфекция. Осипова В.А. Учебное пособие. – М., ГЭОТАР-Медиа, 2009. 168 с.

6.2 Қосымша әдебиеттер:

1. Государственный Реестр средств дезинфекции, дезинсекции и дератизации, разрешенных к применению на территории Республики Казахстан на 1 января 2009 года.
2. Дезинфекция. Дезинсекция Шкарин В.В. – Издательство: НГМА. 2006.
3. Дезинфекция и стерилизация в лечебном учреждении. Сборник документов, комментариев, рекомендаций. Серия: Медицина для вас. Евпилов В.И
4. Инфекционная безопасность в лечебно-профилактических учреждениях: Учебное пособие для среднего профессионального образования. Под ред. Морозовой Р.Ф.
5. Методические указания по применению дезинфицирующих средств, утвержденных Министерством здравоохранения РК.
6. Организация инфекционного контроля в лечебно-профилактическом учреждении. МЗ РК УМЦ Ж.К. Сакенова, Э.С. Утегенова, О.А. Хасанова. 2005.
7. Санитарные правила и нормы, приказы по контролю санитарно-эпидемических, дезинфекционно-степилизационных режимов в медицинских организациях.

6.3 Оқу құралдары:

- кестелер;
- слайдтар;
- кинофильмдер;
- бейнетаспалар;
- жағдаяттық есептер;
- жеке тапсырмалар бойынша карточкалар;
- тақырыптар бойынша тестік тапсырмалар (қағаз және электрондық нұсқадағы);
- дезинфектанттар, дезинфекцияға арналған аппаратура.

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ТЕХНИЧЕСКОЕ И ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

ОСНОВЫ ДЕЗИНФЕКЦИОННОГО ДЕЛА

Специальность: 0303000 - «ГИГИЕНА И ЭПИДЕМИОЛОГИЯ»

Квалификация: 0303013 - «Гигиенист-эпидемиолог»

Объем часов – 100

Астана 2010